

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Trigesimum Quartum Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

19 Nobilitas Deo, & hominibus placet.

20 Virtus, & honesta conuersatio, quam sanguinis nobilitas curatur à Deo.

21 Deus est fons iustitię, quę unicuique tribuit quod suum est.

22 Ecclesia est habitaculum Dei.

23 Clericus non promouetur, qui in infamiam ecclesie a Domino reuocatur.

24 Natus ex patre seruo, & ex libera matre poterit promoueri.

Trigesimum Quartum Privilegium.

1 **E**CCLESIA gaudet tali priuilegio, † Olim in com-
 2 muni vsu erat quod Domini pro eorum ministe-
 3 rio homines emebant, † Qui propriè appellabā-
 4 tur serui, hodie autem abiit in desuetudinē, præ-
 5 ter penēs Genueses, & Partenopem, ac Rgnum
 6 Siciliae, apud quos viget adhuc talis consuetudo
 7 huiuscemodi. † Serui ad ordines ante manumissio-
 8 nem promoueri non possunt, capitu. 1. de seru. non ordin. hoc enim
 9 cum maxima verborum efficacia Sancitum est, cum ibi in tex. di-
 10 catur nisi ante clericatum ingenuitatis dignitate potiatur, vtitur
 11 illo verbo ingenuitatis improprie. † Quia ingenuus dicitur ille
 qui natus est liber. institu. de ingenu. in princ. vnde dic ingenuita-
 tis, idest plenę libertatis, † Nam qui ad clericatum promouetur
 plenam libertatem consequi debet, adeò quòd apud Dominum
 nullum remaneat obsequium temporale, alias promoueri non de-
 bet, 54. dist. cap. quicumque ratio enim fuit nam, † cum seruus non
 sit sui iuris, sed subiectus Domino suo, ideo talis promotio poterit
 infirmari, vel vituperari, & ita hoc præcauendum. † Hic igitur no-
 tandum, quòd futura sunt præcauenda, cap. in nomine Domini
 23. distin. c. conuenientibus 1. q. 7. ca. cum Adrianus 63. dist. quia
 vituperium consistit in hoc, quòd promotus in seruitutem remitta-
 tur cap. frequens 54. distin. & capi. ex antiquis vituperium tale est,
 quod tangit totum † collegium clericali, cui renunciare non po-
 test, cap. si diligenti de foro compe. † Apud Canonistas, tres sunt
 hominum status considerandi, quidam sunt ingenui, & sunt illi
 qui sunt in plena libertate, & fuerunt nati liberi, quidam sunt liber-
 tini, & sunt illi qui fuerunt serui, sed postea manumissi sunt, qui-
 dam sunt serui, qui sub potestate Domini sui vitam degunt, † Si
 Ecclesia de origine, vel nobilitate non curat, ca. venerabilis de præ-
 bend. & capi. ad decorem de institu. non attenditur, † in eligen-
 do

do aliquem in clericum nobilitas generis, sed virtutum, vitæque honestas, nam hæc Deo idoneum, & gratum seruitorem faciunt, ¶ ad eius regimen non multos secundum carnem nobiles, & potentes, sed ignobiles, ac pauperes, ex quo apud eum non est personarum acceptio, nam ibi loquitur de personis quæ non sunt serviles ¶ ex origine. Ideo de illis, ¶ ecclesia non curat nec de nobilibus sanguine etiam curat, sed nobilitatem conuersationis attendit, de cleric. pereg. per totum & cap. cum deputati de iudi. Tamen ¶ nobilitas ita fuit cara Deo, vt cum descenderet in terram, non traxit ortum ex stirpe Benjamin tanquam viliori, sed ex stirpe Dauit Regia. ¶ Licet in omnibus ad exemplum maxima inquam humanitate ¶ vsus fuerit, ¶ iubetque in cap. i. Deuteronomii, quod pro regimine Reipublicæ eligantur viri nobiles, & sapientes, nam ambæ necessariæ sunt, vna per se sola non sufficeret, quia Sapientia, respicit iudicium, nobilitas auctoritatem, quæ ad regendum sunt aptæ. ¶ Iure autem consulti variis pœnis nobiles, & ignobiles afflixere, l. capitalium. ff. de pœn. ¶ Nec propter hoc lex erit iniqua, nam nobiles sæpius turpia euitant, quod ignobiles non faciunt, sed ea facilius ex natura, & mala educatione imbuti frequentant, ¶ Itaque Deo & hominibus placuit nobilitas, capitula allegata eam non reprobant, ¶ Sed magis approbant, virtutem & honestam conuersationem, quam sanguinis nobilitatem, non curat personas non serviles, sed duntaxat serviles ut hic, ¶ Deus qui est fons iustitiæ, quæ vnicuique tribuit quod suum est, & per consequens, ¶ Ecclesia quæ est ipsius habitaculum, non intendit in ¶ clericum promouere, qui in infamiam ecclesiæ à Domino reuocatur, ut dicit glo. in d. cap. i. de seru. non ordin. ¶ Natus autem ex patre seruo, & ex libera matre poterit promoueri, eo. titu. cap. fi.

S V M M A R I V M.

- 1 Administrationis rationem rei alienæ administratæ quilibet reddere tenetur, nedum in hoc sæculo, sed in futuro.
- 2 Administratores bonorum alterius ordinari non debent ad sacros ordines, nisi administratione deposita.
- 3 Ecclesia infamatur recipiendo, seu promouendo aliquos quorum vitæ actus non fuerint comprobati.
- 4 Promotus creditore prohibente ad clericatum non deponitur sed eius bona cedunt ei insolutum.

Epi.

- 5 *Episcopus promouens ad clericatum debitorem alicuius si non sufficiunt eius bona, ei tenetur.*
- 6 *Iure canonico cautum reperitur viginti species personarum infamium, & quasdam aliàs personas, quæ propter irregularitatem, vel aliàs causas ad sacros ordines accedere non possunt.*
- 7 *Infamis dicitur qui legis Christiana normam abiicit, & statuta Ecclesiastica contemnit, aut qui facultates Ecclesie iniuste tenet.*
- 8 *Administrans bona secularia non promouetur nisi reddita ratione.*
- 9 *Aliena bona retinere præsumitur, qui rationem non reddit.*
- 10 *Ecclesiasticorum bonorum rationem reddere contemnens ex quo facultatem Ecclesie iniuste retinet, infamis in utroq; casu à lege promulgatur.*
- 11 *Ecclesia est refugium delinquentium, non autem obligatorum ad ratiocinia.*
- 12 *Ecclesia non est tutum refugium pro omnibus delictis.*
- 13 *Ecclesia in eius gremium si reciperet obligatos ad ratiocinia, daretur materia grauius peccandi.*
- 14 *Differentia non est inter publica ratiocinia, & priuata, quia administratores conueniuntur ex utraq; causa.*
- 15 *Debitorum ciuitatum non admittuntur ad honores, nisi facta solutione.*
- 16 *Administratores non debent admitti ad ordines, retinentes aliena bona, ob non redditam rationem.*
- 17 *Administratores assumi possunt si nocati ab illis fuissent, quorum ratiocinijs essent obligati.*
- 18 *Consensus creditorum sufficit ad liberationem.*
- 19 *Promotio eorum, qui tutelam, curamq; egerint, vel quæ necessaria sunt à legibus imposta, non impeditur.*
- 20 *Promotus suscipere potest necessaria imposta à lege.*
- 21 *Promoti Administrationes, Procurationesq;, miserabilium personarum suscipere possunt.*
- 22 *Promoti suscipientes administrationes pauperum, eorum promotio non impeditur Autoritate Episcopi.*
- 23 *Administrans non promouetur nisi reddita ratione, imò reuocatur promotio.*
- 24 *Administrans pro Ecclesia, pro miserabilibus personis, pro consanguineis promoueri potest tam si gerit coram iudice seculari, quàm pro laicis coram ecclesiastico.*